

Afrikaans Eerste Addisionele Taal graad 6

Leerderboek: Kwartaal 2

Informele aktiwiteite: Week 3 & 4

Gesels saam

Baie van ons het al 'n troeteldier gehad of wil graag 'n troeteldier hê. Kyk na die prent en gesels in klasverband saam met jou onderwyser en maats:

- Het jy 'n troeteldier? Watter troeteldier sal jy graag wil hê as jy nie 'n troeteldier het nie? Hoekom?
- Hoe moet jy jou troeteldier versorg? (*kos, slaapplek, gesondheid*)
- Hoeveel verskillende diere sien jy in die prent?
- Kan jy almal as troeteldiere aanhou? Hoekom sê jy so?
- Watter troeteldier in die prent sal jy graag wil aanhou? Hoekom sê jy so?
- Watter troeteldier sal jy glad nie wil aanhou nie? Hoekom sê jy so?

Luisterbegrip

Alle lewende wesens word volgens die wetenskap in klasse ingedeel byvoorbeeld: reptiele, soogdire, voëls en visse. Jou onderwyser gaan vir jou 'n beskrywing van een van hierdie klasse lees.

Onthou hoe jy moet luister:

- Jou onderwyser gaan vir jou die beskrywing lees. Jy moet net luister.
- Jou onderwyser gaan die vrae met jou bespreek.
- Hierna gaan die onderwyser weer die beskrywing lees.
- Beantwoord die vrae.

Beantwoord die vrae skriftelik.

1. Watter spesie (klas) word hier beskryf? (1)
2. Waar kry 'n mens hierdie tipe dier? (1)
3. Hoeveel verskillende soorte is daar in die groep diere? (20 000 / 4 / 6 / 29 000) (1)
4. Wat is die doel van die dier se skubbe? Noem twee voordele.
Dit ... die dier sodat hy nie seerkry nie en dit help die dier om maklik te ... (2)
5. Gebruik die tabel om ooreenkomsste en verskille tussen die diere wat in die water lewe en soogdiere uit te wys.

	Lewe in die water	Soogdiere	
Werwels			(2)
Oogledes			(2)
Velbedekking			(2)
Warmbloedig/ Koudbloedig			(2)

6. Teken 'n prent van die dier. Die kieue (kiewe) en die skubbe moet duidelik sigbaar wees. (2)

[15]

Bespreek 'n onderwerp in klasverband

Bespreek saam met jou onderwyser en klasmaats hoe 'n mens 'n troeteldier moet versorg.

Gee en volg instruksies

Kyk na die prentjies en gesels saam met onderwyser en klasmaats. Gee instruksies oor hoe om 'n hasie te versorg. Praat oor die kos wat hy nodig het, sy huisie en ander versorging. Gee instruksies wat by die onderwerp pas.

Lees die gedig saam met jou onderwyser en dra dit voor.

Bibberkind Barney

Bibberkind Barney is 'n daklose seun,
hy bedel by karre in die ysige reën.
Vingers is dom van die vreeslike koue,
klere is toiings, verslete sy moue.

Bibberkind Barney huil trane met tuite
en smeek by die mense se bottoe ruite.

"Seblief, my madam, net 'n klein brokkie brood,
ek survive nie, my madam, my mamma is dood."

"Jy snuif tog net gom, julle kinders is sleg,"
sêmense in karre wat deur die verkeer vleg.

"Hoekom werk jy nie, hoekom gaan jy nie skool?
Gee pad voor my, gaan kruip terug in jou hooi!"

Bibberkind Barney, 'n daklose seun,
moet bedel en pleir in die ysige reën."

Uit: Nuwe kleuterversboek

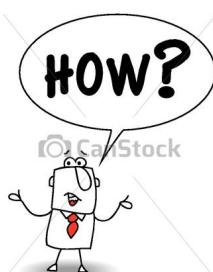
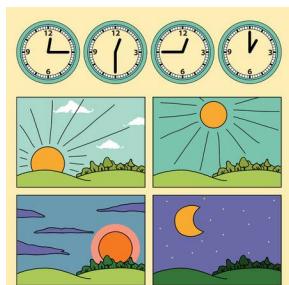
Taalspeletjie

Hersien bywoorde. Skryf die antwoorde in jou werkboek.

woord

1. Watter drie tipes bywoorde kry ons?

- 1.1 Bywoord van ...   1.2 Bywoord van ...   1.3 Bywoord van ...

2. Die bywoord beskryf die ...

3. Vul bywoorde in die volgende sinne in:

- 3.1 Die vis swem (elke dag) ... in die water.

- 3.2 Die vis swem ... in die water. (Hoe?)

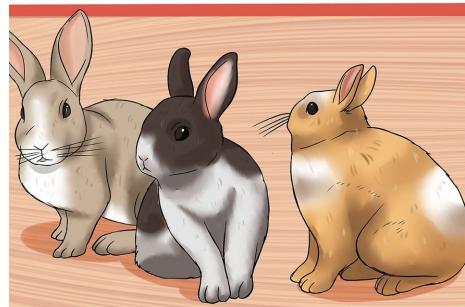
- 3.3 Die vis swem ... in die water. (Waar?)

Lees & kyk

Lees die onderstaande teks en beantwoord die vrae skriftelik in jou werkboek.

Verskillende soorte hase

Daar is wilde hase en daar is mak hase. Mak hase kan saggearde, liefdevolle troeteldiere wees. Wilde hase kom in alle lande in die wêreld voor.

Daar is groot en klein hase. Die verskillende hase se koppe lyk anders. Hase het 'n wollerie pels wat hulle warm hou. Party hase se pels is bruinierige en ander hase het 'n wit pels met swart of grys kolle.

Hase het sterk agterpote wat hulle help om te hop en te spring. Hulle kan 23 kilometer per uur hardloop en party van hulle kan 5 meter ver spring.

Hase kan baie goed hoor, sien en ruik. Hulle eet blare en groente. Hulle kou die kos met hulle voortande en daarom hou hul voortande nooit op groei nie.

Hase is nagdiere. Hulle eet en speel heelnag lank en slaap in die dag. Hase kan 5 – 12 jaar oud word.

Baba hase word met toe oë en sonder pels gebore. Na 'n week gaan hul ogies oop en hulle pels begin groei. Na 'n paar weke verlaat hulle die nes en sorg vir hulself.

1. Watter twee verskillende hase word in paragraaf 1 genoem?
... hase en ... hase (2)
2. Watter tipe haas kan 'n goeie troeteldier wees? (1)
3. Wat is die doel van 'n haas se pels?
Dit hou die haas ... (1)

4. Som die teks in vyf punte op. Laat die sleutelwoorde jou help.

koppe	agterpote	eet	speel	slaap	(5)
-------	-----------	-----	-------	-------	-----

5. Waarom sal wilde hase nie goeie troeteldiere wees nie? (1)
6. Waarom verskil die kleur van hase se pels? (1)
... soorte hase het verskillende kleure pelse.
7. Wat sal gebeur as 'n haas se voortande nie aanhou groei nie? (1)
Die haas se tandesal ... word.
8. Waarom sal mense graag 'n haas as troeteldier wil aanhou? (1)
9. Waarom kan hase goed hoor, sien en ruik?
Hase moet kan hoor as ... aankom, goed kan sien omdat hulle in ... is en goed kan ruik om hulle ... uit te snuffel. (3)
10. Waar kan 'n mens 'n haas as troeteldier aanhou?
In jou ... in 'n hok of buite in die ... (2)
11. Dink jy dat 'n haas gevaaerlik kan wees. Gee 'n rede vir jou antwoord. (1)
12. Hoekom moet 'n haas vining kan hardloop? (1)

[20]

Hardoplees

Lees die gedeelte van verskillende soorte hardop aan jou onderwyser voor.

Taalstukture & -konvensies: Selfstandige naamwoord

Skryf die selfstandige naamwoorde in die volgende sinne neer:

1. 'n Mielieplant is 'n soort gras.
2. Mieliesade is deur reisigers oor die wêreld heen versprei.
3. Jy kan mieliepap met melk en suiker of met sous eet.
4. Ons braai vleis en wors.
5. Ons maak slaai met tamaties, slaaiblare en komkommer.
6. Ek bak koek vir my ma se verjaardag.

7. Baie kinders het troeteldiere.
8. Visse het kiewe en vinne.
9. 'n Haas se vel is met 'n pels bedek.
10. Hulle eet blare en groente.

BYVOEGLIKE NAAMWOORD (b.nw.)

'n B.nw. vertel my meer van die selfstandige naamwoord.

Skryf die byvoeglike naamwoorde in die volgende sinne neer:

1. 'n Mielieplant is 'n soort reuse gras.
2. Mieliesade is deur flinke reisigers oor die groot wêreld heen versprei.
3. Jy kan lekker mieliepap met koue melk en wit suiker eet.
4. Ons braai heerlike vleis en sappige wors.
5. Ons maak slaai met ryp tamaties, vars slaaiblare en 'n lang komkommer.
6. Ek bak 'n ronde koek vir my mooi ma se verjaardag.
7. Baie klein kinders het liefdevolle troeteldiere.
8. Visse het klein kiewe en groot vinne.
9. 'n Mooi haas se vel is met 'n warm pels bedek.

10. Hulle eet groen blare en rou groente.

INTENSIEWE VORME

Baie rooi is **bloedrooi**.

Baie groen is **grasgroen**.

Baie vet is **spekvet**.

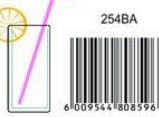
Baie maer is **brandmaer**.

Baie koud is **yskoud**.

Baie leeg is **dolleeg**.

Voltooi die volgende internsiewe vorme:

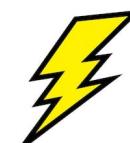
1. Baie droog is ...

2. Baie klein is ...

3. Baie leeg is ...

4. Baie vinnig is ...

5. Baie mak is ...

Voornaamwoorde

ek, jy, sy, hy, my, hom, haar,
ons, hulle, julle

Hulle speel rugby by sy huis.

Sy bak koekies in haar kombuis.

Jy moet jou huiswerk doen.

Skryf die voornaamwoorde in die volgende sinne neer:

1. Hy het 'n troeteldier by sy huis.
2. Hulle eet koek by my verjaardagpartytjie.
3. Sy moet haar hasie kos gee.
4. Ek doen my huiswerk.
5. Ons stap skool toe.

Vul die regte voornaamwoord in:

6. Hy ry met ... fiets.

7. Die seuns is honger. ... eet lekker.
8. Ek en my maat speel lekker. ... is goeie vriende.
9. Die seun is siek. ... is nie by die skool nie.
10. My maak kos. ... is fluks.